

többször említett vámvédelem és olcsóbb nyersanyag következtében annyira előnyös helyzetben vannak, hogy mikor a magyar gyárak már 30%-ot veszítenek, ők még mindig megkapják önköltségi árukat. Ebből látható, mily éles versenyt folytathatnak velünk szemben. *És ily verseny jegyében indul az 1928-as export-idény, mely ugyan numerikus exportemelkedéssel, de egyben a gyárak nagy anyagi áldozatával fog végződni. Ez az áldozat olyan jelentős, hogy azt csak egyszer hozhatják meg a gyárak;* a kormányzat feladata, hogy a fent

kifejtett úton a termelési költségek csökkentésével segítse elő az ipar boldogulását.

A szakosztály ezek után az élőállatok, állati nyerstermékek élelmezési célokra, kolbászárúk és húskonzervek, csont, vér és másutt fel nem sorolt állati termékek 1927. évi egységértékeinek megállapításával foglalkozott.

A bizottság elnökségét az üléseken Farkas János dr. min. osztálytanácsos, a bizottság helyettes elnöke képviselte, az előadó Sibelka-Perleberg Artúr dr. miniszteri segédfogalmazó volt.

Svájc gazdasági adatai.

Données économiques de Suisse.

Svájc lélekszáma az 1910. évi népszámlálás szerint $3\frac{3}{4}$ millió volt, az 1927-re kiszámított népesség nem egészen 4 millió. A házasságkötések arányszámának a világháború utáni átmeneti emelkedése itt is tapasztalható, az arányszám az utóbbi években 7·1—7·3-ig esett vissza, de még mindig meghaladja az 1913. évi arányszámot. Az élveszületések arányszáma nemzetközi viszonylatban kedvezőtlennek mondható: jelenleg 17·5. Az élveszületési arányszám esése az utolsó másfél évtized alatt igen jelentékeny, 1913-ban még 23·2 volt az arányszám. A születések nagymérvű csökkenését csak kis mértékben ellensúlyozza, hogy a halálozási arányszám az újabb években néha a 12-t sem érte el, míg a háború előtt s még 1920-ban is 14-en felül állott. Az előbb elmondottaknak megfelelően Svájc természetes szaporodási aránya az országok között egyike a legrosszabbaknak: legutóbb alig haladta meg az 5-öt, holott 1913-ban 8·9 volt.

A munkanélküliség kétségtelenül javuló tendenciája kitűnik abból, hogy 1927-ben a munkanélküliek száma 14 ezeren alul maradt, holott 7 évvel korábban még csaknem ötször ennyi volt a számuk.

A mezőgazdasági főtermények közül a búza vetésterülete a háború előtti átlaghoz képest, amely 42·4 ezer hektárt tett, 1926-ban felemelkedett 51·5 ezer hektárra. Körülbelül ugyanennyi az 1927. évi vetésterület is (a kétszeres vetésterületének a táblázatban beszámított adata nélkül). A búzatermés, mely a háború előtti színvonalat a jelen évtized legtöbb évében meghaladta, a leggyengébb az 1922. évben volt. A rozstermés a háború után stagnálni látszik, az 1909—13. évi 471 q-ás átlaggal szemben az 1920 utáni évek termése 400 q körül ingadozik. Az árpatermelés adatai emelkedést mutatnak; az 1927. évi termés 127 ezer q volt. A zabtermelés feltűnően alásiett a háború utáni években. A békeátlag megközelítette a 700 ezer q-t, a háború után már csak 400 ezer q körül mozog. Hasonló arányban esett vissza a zab vetésterülete is. A ten-

geritermelés, amely Svájcban kisebb jelentőségű, a háború szorosán követő években igen intenzíven folyt, 1920-ban a 70 ezer q-t is meghaladta. A terméseredmények jelenleg is nagyobbak, mint a háború előtt, holott a vetésterület adatai aránylag kicsinyek, ami a belterjesség fokozására utal. A burgonyatermelés nagyjában megtartotta régi szintjét (évi 6·7 millió q). Igen kedvezően fejlődött a cukorrépatermelés is. A legújabb adatok mind a vetésterületnél, mind a termelésnél (évi félmillió q) meghaladják a háború előtti átlag kétszeresét.

A külforgalom élénkülést mutat, amiben bizonyára nagy része van az áremelkedésnek. Az ország állandóan passzív külkereskedelmi mérleget mutat fel. Az 1927. évi kivitel értéke meghaladta a 2 milliárd svájci frankot, a behozatal ennél több mint félmilliárd frankkal volt nagyobb.

A közlekedési adatok körében feltűnő a távíróvonalhosszáinak nagy esése. Ez a rádió elterjedésére vezethető vissza. A távíró jelenlegi ezer km-es vonalhossza egyharmada sincs a békebeli hosszúságnak. Ezzel szemben a telefon vonalhossza — ma 30 ezer km — jelentékenyen emelkedett, a telefonállomások száma pedig megduplázódott. Az automobilállomány, mint világszerte mindenütt, Svájcban is erősen megnövekedett. 1914-ben a gépjárművek száma a 12 ezeret sem érte el, 1927-ben 85 ezeret tett.

A pénzügyi adatok azt tanúsítják, hogy az ország a gazdasági világválság hatásait aránylag kevésbé érezte meg.

Az állami költségvetés tételei háromszorosra emelkedtek. A takarékbetétek állománya 1920 óta több, mint 50%-kal emelkedett. A bankkamatláb 3 és fél százalékra szállott alá, a békebeli kamatlábnál is alacsonyabbra. A nagykereskedelmi index a háború utáni magas nívójáról fokozatosan alásiett s ma már csak 42%-os drágulást mutat 1913-mal szemben. A megélhetési indexszám 1922 óta stabilitást mutat (160 körül van a 100-as békeindexhez képest).

Svájc gazdasági jelzőtáblája. — *Tableau économique de la Suisse.*

Megnevezés — Désignation	Egy-ég Unité	1913	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Népesség — Population		Terület — <i>Territoire</i> 41.294 km ²								
Lélekszám — <i>Population</i>	1.000 lélek — <i>âmes</i>	1) 3.765	3 877	3.884	3.892	3.902	3.918	3.936	3.959	3.979
Házasságkötés — <i>Mariages</i>	‰	6.9	9.0	8.4	7.7	7.6	7.3	7.1	7.1	7.3
Élveszületés — <i>Nés-vivants</i>	‰	23.2	20.9	20.8	19.6	19.4	18.8	18.4	18.2	17.5
Halálozás — <i>Décès</i>	‰	14.3	14.4	12.7	12.9	11.8	12.5	12.2	11.7	12.4
Természetes szaporodás — <i>Accroissem. naturel</i>	‰	8.9	6.5	8.1	6.7	7.6	6.3	6.2	6.5	5.1
Munkanélküliek — <i>Chômeurs</i>	száma <i>nombre</i>	.	.	65.164	53.463	26.873	11.419	17.027	17.900	13 701
Mezőgazd. — <i>Agriculture</i>										
Bevetett terület <i>Superficie ensemencée</i>										
Búza — <i>Froment</i>	1.000 ha	2) 42.4	48.0	45.0	41.8	42.3	42.3	42.6	51.5	3) 70
Rozs — <i>Seigle</i>	" "	24.3	21.1	20.0	22.3	19.4	19.4	19.2	19.9	20
Árpa — <i>Orge</i>	" "	5.2	7.2	6.6	6.5	6.4	6.4	6.3	6.5	6
Zab — <i>Avoine</i>	" "	32.7	22.5	21.2	20.5	20.6	20.4	19.8	20.5	20
Tengeri — <i>Maïs</i>	" "	1.3	2.3	1.9	1.6	1.6	1.5	1.5	1.4	1
Burgonya — <i>Pomme de terre</i>	" "	46.5	49.8	45.7	45.3	44.7	44.7	44.7	47.9	48
Cukorrépa — <i>Betterave à sucre</i>	" "	0.7	0.7	1.2	1.2	1.2	1.3	1.4	1.6	2
Termés — <i>Production</i>										
Búza — <i>Froment</i>	1.000 q	938	1.015	973	643	978	847	957	1.096	3) 1.628
Rozs — <i>Seigle</i>	" "	471	412	396	430	418	364	417	402	421
Árpa — <i>Orge</i>	" "	96	135	120	105	124	113	116	123	127
Zab — <i>Avoine</i>	" "	694	452	441	358	444	391	391	451	444
Tengeri — <i>Maïs</i>	" "	29	71	56	47	42	40	45	33	39
Burgonya — <i>Pomme de terre</i>	" "	6.713	7.690	6.905	6.755	6.857	5.400	7.400	6.100	6.700
Cukorrépa — <i>Betterave à sucre</i>	" "	235	280	424	340	320	450	432	505	500
Keresk. és közlekedés <i>Commerce et communications</i>										
Behozatal — <i>Importations</i>	millió mil- lions fr.	1.920	4.243	2.296	1.914	2.243	2.504	2.633	2.414	2.564
Kivitel — <i>Exportations</i>	"	1.376	3.277	2.140	1.762	1.760	2.070	2.039	1.836	2.023
Vasútvonalhossz — <i>Longueur des chemins de fer</i>	km.	1) 5.065	5.772	5.775	5.781	5.800	5.808	5.808	.	.
Távíróvonalhossz — <i>Lon- gueur des lignes télégraph.</i>	km.	3 506	2.642	2.531	2 361	2.061	1.724	1.421	1.004	.
Távíróhivatalok — <i>Bureaux télégraphiques</i>	száma <i>nombre</i>	2.315	2.336	2.323	2.321	2.312	2.359	2.466	2 569	.
Telefonyonalhossz — <i>Lon- gueur des lignes téléphoniq.</i>	km.	22 777	27.065	28.036	28.374	28.887	29.324	29.453	29.980	.
Telefonállomások — <i>Abon- nés de téléphone</i>	szám 1000 <i>nombre</i>	96.5	152.0	162.6	167.4	177.4	186.3	196.8	206.8	.
Gépjárműállomány — <i>Effectif des véhicules à moteur</i>	szám <i>nombre</i>	3) 11.835	20.412	.	30.554	33.549	44.457	57.186	70.713	85.000
Pénz és hitel <i>Monnaie et crédit</i>										
Allami bevételek — <i>Recet- tes de l'Etat</i>	millió mil- lions fr.	100.5	177.4	189.6	235.5	253.4	282.9	299.0	3) 313.8	3) 313.5
Allami kiadások — <i>Dépen- ses de l'Etat</i>	" "	105.8	276.9	317.2	314.9	298.9	304.5	308.0	323.1	327.5
Aranykészlet — <i>Encaisse d'or</i>	" "	170	543	550	535	537	506	467	472	517
Takarékbetétek — <i>Dépôts d'épargne</i>	" "	.	1.053	1.137	1.249	1.353	1.358	1.421	1.475	1.567
Bankjegyforgalom — <i>Billets de banque en circulation</i>	" "	314	1.039	1.015	977	983	914	876	874	917
Bankkamatláb — <i>Taux en banque</i>	‰	4.8	5	4.4	3.4	3.5	4	3.9	3.5	3.5
Nagykeresk. index — <i>Indice des prix de gros</i>	1913 = 100.	100	—	191	168	181	175	162	145	142
Megélhetési index — <i>Indice du coût de la vie</i>	"	100	224	200	164	164	169	168	162	160
A svájci frank árfoly. dollár- alapon — <i>Cours de change du franc suisse sur base-dollar</i>	"	100	114	111	101	107	106	100	100	100

1) 1910. évi adat. — *Donnée p. 1910.* — 2) 1909–13. évi átlag. — *Moyenne 1909–1913.* — 3) Kétszeressel együtt. — *Y compris le méteil.* — 4) 1914. évi adat. — *Donnée p. 1914.* — 5) Előirányzott költségvetés. — *Prévision budgét.*